719/05

Den 14. marts 2005 blev i sag nr. 64.264:

xxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx xxx xxxxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Topdanmark Forsikring A/S, påstår selskabet tilpligtet at anerkende, at hendes erhvervsevne er nedsat med 2/3.

Det fremgår af sagen, at klageren lider af fibromyalgi.

Forsikringen giver ret til udbetaling af invaliderente og ydelse af præmiefritagelse, hvis erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er varigt nedsat med mindst 2/3.

Klageren oplyser i klageskrivelsen til nævnet, at hun blev halvtids sygemeldt den 9/10 2003, og at selskabet har udbetalt ydelser i perioden januar 2004 - maj 2004.

Den 21/4 2004 blev klageren fuldtidssygemeldt. Klageren oplyser desuden, at hun ikke har mulighed for at blive omskolet på grund af sin lidelse, og at hun har forsøgt alle mulige medicinske behandlingsmuligheder, men uden resultat. Klageren finder, at selskabet på et for tidligt tidspunkt er ophørt med at foretage udbetalingen og uden hensyntagen til, at hun nu er fuldtidssygemeldt.

Selskabet finder, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 2/3 og har ved skrivelse af 30/6 2004 til nævnet redegjort for sagen således:

"Forsikringen er tegnet som en Spar Top Kapitalpension indeholder bl.a. en invaliderente i kombination med en kapitalpension. Invaliderentens størrelse på tegningstidspunktet var kr. 165.000 årligt.

Invaliderenten udbetales fra det tidspunkt, forsikredes erhvervsevne har været nedsat med minimum 2/3 i mindst tre måneder. Udbetalingen ophører, når forsikrede ikke længere opfylder betingelserne herfor, dog senest ved forsikringens udløb eller ved forsikredes død forinden.

Sagsfremstilling:

December 2003 modtager Topdanmark ansøgning om præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente dateret den 8.12.2003 på baggrund af smerter i led og bevægeapparat bilag 2.

Den 22.1.2004 udbeder Topdanmark sig yderligere oplysninger hos forsikrede, da Topdanmark ønsker nærmere belyst, hvor mange timer forsikrede var i stand til at arbejde fra den 20.11.2003 bilag 3.

Topdanmark modtager de yderligere oplysninger den 27.1.2004. Heraf fremgår det, at forsikrede var i stand til at arbejde maks. 2 timer om dagen, nogle dage slet ikke bilag 4.

Den 2.2.2004 tilkender Topdanmark præmiefritagelse samt udbetaling af invaliderente for perioden 1.1.2004 til den 1. marts. 2004. I brevet forklarer Topdanmark forsikrede forskellen på det midlertidige erhvervsevnetab kontra varigt erhvervsevnetab bilag 5.

Den 19.2.2004 modtager Topdanmark ansøgning om forlængelse af udbetalingsperioden samt præmiefritagelse. Af erklæringen fremgår det, at diagnosen er fastsat til fibromyalgi bilag 6.

3. 64.264

Topdanmark meddeler forsikrede i brev den 20.2.2004, at Topdanmarks lægekonsulent ønsker yderligere helbredsoplysninger og derfor vil indhente erklæring fra reumatolog H.B. udarbejdet den 16.1.2004.

Topdanmark modtager kopi af erklæring fra speciallæge H.B. den 1.3.2004. Af denne fremgår det, at forsikrede arbejder 2 timer dagligt, og har gjort dette siden november bilag 7.

Topdanmark meddeler den forsikrede den 5.3.2004, at Topdanmark fortsat vil yde præmiefritagelse samt udbetaling af invaliderente i perioden 1.3.2004 til den 1.5. 2004. Topdanmark beskriver også i dette brev forskellen mellem det midlertidige - og det varige erhvervsevnetab.

Den 8.3.2004 indkalder Topdanmark K.A. [klageren] til en speciallægeundersøgelse hos speciallæge P.B.

Den 15.4.2004 modtager Topdanmark speciallægeerklæring fra speciallæge P.B. Af speciallægeerklæringens konklusion fremgår det bl.a., at forsikrede fortsat er i arbejde med rengøringsarbejde, men kun kan klare sig 2-3 timer dagligt. Det konkluderes desuden, at en revalidering til et ikke-fysisk arbejde kunne overvejes. Der foreligger ikke nogen behandling som radikalt vil ændre tilstanden og specielt ikke noget medikamentelt eller fysioterapeutisk bilag 8.

Den 16.4.2004 modtager Topdanmark ny ansøgning om forlængelse af udbetalingsperioden samt præmiefritagelse.

Topdanmarks lægekonsulents bemærkninger pr. 26.4.2004 vedlægges i erklæring bilag 9.

Den 27.4.2004 orienteres forsikrede telefonisk om, at udbetalingen af invaliderente samt retten til præmiefritagelse vil ophøre pr. den 1.5.2004.

Den 29.4.2004 modtager Topdanmark brev fra forsikrede. Af dette fremgår det bl.a. at forsikrede har ladet sig fuldtidssygemelde den 21.4.2004 og at hun vil forsøge at få startet en førtidspensionssag. Desuden beskriver forsikrede sin helbredsmæssige tilstand bilag 10.

Topdanmarks lægekonsulents bemærkninger pr. 13.5.2004 vedlægges i erklæring bilag 9.

Den 1.6.2004 skriver Topdanmark til den forsikrede, at på baggrund af speciallægeerklæring fra speciallæge P.B. samt efter gennemgang af forsikredes brev af 24.4.2004, anser Topdanmark ikke forsikredes generelle erhvervsevne til at være nedsat med mindst 2/3.

Det vurderes, at der er tale om fibromyalgi-lignende symptomer med konstante symptomer fra bevægeapparatet, der hindrer at kunne arbejde med fysisk betonet arbejde mere end nogle få timer dagligt.

Det vurderes dog samtidig, at der er en resterhvervsevne, der vil kunne udnyttes således, at forsikrede med de rette skånehensyn, ville være i stand til at arbejde mere end 2 1/2 time dagligt.

Udbetalingen af invaliderente og retten til præmiefritagelse ophører derfor pr. den 1.5.2004 bilag 11.

Hhv. den 7.7.2004 og 22.7.2004 har Topdanmark telefonisk kontakt med R. kommune, hvor vi taler med hhv. A… og B… R. kommune oplyser at forsikrede er henvist til arbejdsprøvning og skal starte på Genstart for en periode på minimum 3 måneder den 8. september 2004. Kommunen vil i dette forløb følge forsikrede tæt med henblik på en vurdering af, om forsikrede skal starte et revalideringsforløb eller skal have fleksjob eller førtidspension.

Disse oplysninger forelægges Topdanmarks lægekonsulent, der ikke har fundet grundlag for at ændre opfattelse.

Konklusion

K.A. ønsker fortsat udbetaling af invaliderente efter den 1.5.2004, da det er hendes opfattelse, at hendes generelle erhvervsevne fortsat er nedsat med mindst 2/3, hvorfor hun ikke længere er i stand til at udføre nogen form for arbejde på grund af fibromyalgi.

Topdanmark har standset udbetaling af invaliderente pr, d. 1.5.2004, da K.A. på dette tidspunkt ikke længere opfylder betingelsen om minimum 2/3 erhvervsevnetab.

Udgangspunktet for den helbredsmæssige bedømmelse ved midlertidigt erhvervsevnetab er erhvervsevnen indenfor forsikredes eget fag, det vil sige det konkrete erhvervsevnetab. Når erhvervsevnen efterfølgende viser sig at være varigt nedsat, ændres princippet, således at det er forsikredes generelle erhvervsevne inden for beslægtede eller egnede erhverv, der vurderes. Dette følger af vilkårene punkt 8 B, nr. 2.

Det fremgår endvidere af punkt 8 B, at fastsættelse af graden af erhvervsudygtighed sker på grundlag af en lægelig vurdering og oplysninger om, hvad forsikrede er i stand til at tjene, når erhvervsudygtigheden tages i betragtning.

Topdanmarks lægekonsulent har bl.a. konkluderet følgende (bilag 11): Det vurderes, at der er tale om fibromyalgi-lignende symptomer med konstante symptomer fra bevægeapparatet, der hindrer at kunne arbejde med fysisk betonet arbejde mere end nogle få timer dagligt.

Det vurderes dog samtidig, at der er en resterhvervsevne, der vil kunne udnyttes ledes, at forsikrede med de rette skånehensyn, ville være i stand til at arbejde mere end 2 1/2 time dagligt.

Topdanmarks lægekonsulent har alene vurderet det generelle erhvervsevnetab til 50% (bilag 9)

Det er herefter vores opfattelse, af forsikrede ikke opfylder betingelserne for at få udbetalt invaliderente efter den 01.05.2004, idet erhvervsevnen ikke er nedsat med mindst 2/3.

Som følge af Deres henvendelse af 30.6.2004 er sagen blevet gennemgået på ny, og har i den forbindelse haft fornyet kontakt med R. kommune. Vi har imidlertid ikke fundet anledning til at ændre vores afgørelse af den 1. juni 2004.

Har De spørgsmål til dette brev, eller ønsker De yderligere oplysninger, er De velkommen til at kontakte undertegnede."

Hertil har klageren ved skrivelse af 13/8 2004 over for nævnet anført:

"Synes der er en masse punkter der enten tyder på misforståelser, for hurtige afgørelser osv., kunne vælge at pointere dem alle, men det vil jeg ikke, for det er bare et spil om ord og påstand mod påstand, og det kommer der intet godt ud af, men for at I kan forstå, hvad jeg mener, vil jeg fremhæve et par stykker.

- I et af spørgeskemaerne fra Top Danmark, svarer jeg til spørgsmålet: Om jeg tror jeg kommer tilbage på arbejde, aldrig. Jeg mente, at jeg ikke troede, jeg ville komme tilbage i mit Rengøringsfirma og arbejde fuldtid, da jeg var overbevist om at det var det der blev spurgt om, men dette blev forstået som at jeg ikke troede at jeg kunne arbejde overhovedet.
- Så forstår jeg ikke, hvordan en lægekonsulent kan sidde ved sit skrivebord og vurdere at jeg har et 50 % erhvervsevnetab, når jeg hverken har været i arbejdsprøvning eller andet.

- Så undrer jeg mig over at Top Danmark beskriver min lidelse med 'Fibromyalgiligende -symptomer', når Speciallæge P.B., som Top Danmark selv har sendt mig til, konkluderer 'at jeg har Fibromyalgi. Samtidig er der ingen steder nævnt min slidgigt i nakken.
- Jeg har skrevet et sted, at jeg vil kontakte kommunen for at få startet en førtidspensionssag, ja det er også rigtig, men det var nu for at få min sag i gang hos kom-

munen, hvor jeg nu skal i arbejdsprøvning og i gang med et projekt der hedder 'Genstart'. …"

Selskabet har hertil ved skrivelse af 3/9 2004over for nævnet bemærket:

"Bemærkningerne rettes mod K.A.s punkter, der kommenteres i samme rækkefølge.

- I relation til Topdanmarks afgørelse, at vi ikke anser K.A.s erhvervsevne nedsat med min. 2/3, er det ikke afgørende for Topdanmarks vurdering, at der i feltet på ansøgning om udbetaling fra invaliderente er anført 'aldrig' på spørgsmål om, hvornår forsikrede forventer at være fuldt arbejdsdygtig igen.

  Topdanmarks vurdering er baseret på de lægelige oplysninger der er omtalt i vores svarskrivelse af den 2. august 2004.

- Topdanmarks lægekonsulent har på baggrund af diverse lægelige oplysninger samt speciallægeerklæringer, en lægelig kompetence til at vurdere et generelt erhvervsevnetab.

- Topdanmark erkender, at der i forbindelse med forsikredes sygdomsforløb og udtalelser fra speciallæge P.B., kan være grundlag for at diagnosticere lidelsen til fibromyalgi.

  Fibromyalgi er imidlertid svær at diagnosticere 100% pga. manglende objektive sygdomstegn, hvorfor vi i vores brev af 1. juni 2004 anvender begrebet firbomyalgilignende symptomer, men dog anerkender diagnosen fibromyalgi i forhold til K.B.

  I relation til K.A.s slidgigt i nakke, er det vores opfattelse at der i diverse lægelige dokumenter samt speciallægeerklæringer allerede er taget højde for denne lidelse, hvorfor vi mener at dette forhold er inddraget i den samlede vurdering.

- Idet Topdanmark vurderer uafhængigt af det offentlige, er det ikke afgørende, om den forsikrede har en førtidspensionssag i gang hos det offentlige. At vi anfører det

i vores brev af 2. august 2004, begrundes alene af, at vi kort resumerer indholdet i brev fra kunden af 29. april 2004."

Af speciallægeerklæring udfærdiget den 10/4 2004 af speciallæge i reumatologi P.M.B. fremgår bl.a.:

"**Aktuelle:**

M. h. p. bevægeapparatet har hun ikke haft nævneværdige symptomer. For et par år siden fik hun intermitterende nakkesmerter og i den forbindelse blev der taget røntgen af columna cervicalis som viste, så vidt jeg kan forstå, alderssvarende degenerative forandringer.

Fik sommeren 2003 uprovokerede smerter lokaliseret tværs hen over lænden, men efterhånden mere universelle smerter, både i lænd, columna cervicalis, bryst og torakalcolumna, stækkende sig ud diffust i over og underekstremiteter. Symptomerne er både lokaliseret til led og muskler og let variabelt tilstede fra dag til dag, men ømskindethed har hun i svær grad og alle former for fysisk aktivitet accentuerer klart smerterne.

Herudover er hun udtalt træt, altid tidligere haft betydeligt mere energi. Trætheden har givet sig udtryk i at hun totalt set sover 12 timer i døgnet, mod 6-7 timer tidligere. Søvnkvaliteten er derimod ganske udmærket og har været det i hele perioden. Hun vågner ikke med smerter.

De universelle smerter er klart afhængige af fysisk aktivitet, således at forstå at hun kan mange fysiske manøvrer, men især efter hendes arbejde får hun betragtelige smerter, hvis hun fortsætter flere timer, således at hun må sygemelde sig. Der er intermitterende paræstesier diffust i fingrene, men ikke nogen hævelsestendens, ikke noget tilsvarende i fødder. Der er ingen jernringsfornemmelse omkring thorax og ingen colon irritabilelignende symptomer.

Hun er vurderet af reumatolog inkl. ekstensivt biokemisk, hvor alting er fuldstændig normalt og konklusionen er at hun har fibromyalgi. Behandlingsmæssigt er der ingen effekt af analgetika, hun har planlagt at komme i varmtvandsbassin. Tidligere har hun forsøgt behandling hos fysioterapeut, men dette har kun accentueret smerterne. Funktionsmæssigt klarer hun det meste hjemme, men selvfølgelig med smerter til følge.

…

Objektivt

…

Columna: bækkenstanden lige. Krumninger i sakkitalplan er upåfaldende. Både cervikalt og lumbalt er bevægeligheden 2/3 del af det normale i alle retninger, idet der er smerter i alle yderstillinger.

Tenderpoints: har de for fibromyalgi 18 karakteristiske positive samt adskillige flere.

OE: kraft, tonus, trofik og dybe reflekser normale og egale. Der er helt normal ledbevægelighed, ingen synovit eller fejlstillinger.

UE: kraft, tonus, trofik og dybe reflekser normale og egale. Lasegue og strakt benløft er negative og omvendt Lasegue negativ. Diverse SI-ledstests er negative.

…

Konklusion:

47-årig kvinde som er selvstændig og gør rent på fuld tid og har gjort dette i de sidste 7 år. Hun har siden sommeren 2003 udviklet udtalt træthed og universelle smerter, som accentueres af fysisk aktivitet og symptomer og objektive fund er fuldt forenelige med diagnosen fibromyalgi., Hun er fortsat på arbejdsmarkedet i sit rengøringsarbejde, men kan kun klare 2-3 timer dagligt. Der er ingen tvivl om diagnosen og umiddelbart tror jeg at symptomerne vil persistere. Jeg har informeret hende om dette samt bedt hende tage stilling til hvad der fremtidigt skal ske rent arbejdsmæssigt, hvis man går ud fra at symptomerne er uændret. "

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**8. Tab af erhvervsevne**

A Fritagelse for præmiebetaling

1. Forsikringstageren har ret til præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

…

D Invaliderente/invalidepension

Hvis forsikringen omfatter invaliderente eller invalidepension, sker udbetaling …, såfremt forsikredes erhvervsevne nedsættes med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne."

Nævnet udtaler:

Nævnet er enigt med selskabet i, at der ikke er udsigt til, at klageren kan genoptage sit arbejde i rengøringsfirmaet og derfor korrekt nu har vurderet klagerens generelle erhvervsevne. Som sagen er forelagt, finder nævnet ikke anledning til at kritisere selskabets afgørelse om, at det ikke ses godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3. Nævnet kan herefter ikke på det foreliggende grundlag pålægge selskabet at yde klageren præmiefritagelse og udbetale invaliderente efter den 1/5 2004.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann